

Man gik dernæst til den næste Sag paa Dagsordenen. Første Behandling*) af Udkaft til Lov om nogle Bestemmelser med Hensyn til Præsternes Lønning.

F. Nielsen: Efter det høitidelige Sving, som den nylig afholdte Debat antog, er det noget vanskeligt at gjøre Obergangen til denne Lov, som omhandler et Pengespørgsmaal. Naar jeg ikke desto mindre vover at gjøre dette, idet jeg aabner Forhandlingerne i denne Sag, maa det finde sin Retfærdiggjørelse i den Stilling, jeg allerede i sidste Session indtog til det Spørgsmaal, der nu foreligger, om Præsterne skulle sættes paa fast Lønning, der skal udredes til dem gjennem Statskassen. Jeg maa erklære mig som en afgjort Modstander af en saadan Foranstaltning. Jeg finder det i høieste Grad beshynderligt, at medens den danske Kirkes Embedsmænd, da den var Statskirke, ikke erholdt deres Løn gjennem Statskassen, men umiddelbart af Folket, af de Menigheder, hvor de vare ansatte, skal den samme danske Kirke, nu da den er erklæret for Folkekirke, og da der skal arbeides hen til, at den kommer i et friere Forhold til Staten, erholde sine Embedsmænd lønne gjennem Statskassen, og ikke længere umiddelbart af Folket. Er der ikke deri en Begrebsforvirring, at Statskirkens Embedsmænd altsaa lønnes af Folket, og Folkekirkens Embedsmænd skulle lønnes gjennem Statskassen. Naar nemlig Præsternes Indtægter opkræves af Statens Oppebørselsbetjente og saa udbetales til dem af disse med den Sum, Statsmagten bestemmer, maa jeg sige, at de ere lønne gjennem Statskassen.

Den høitærede Minister har ønsket, at Spørgsmaalet om Kirkens Eiendomsret skulle holdes udenfor disse Debatter, fordi der slet ikke ved dette Lovudkast var tilfattet, at berøpe Kirken noget af de Midler, der ere henlagte til den, men kun at danne dem til en samlet Masse, hvorfra der kunde finde en bedre Fordeling Sted, saa at der kunde tages Noget fra de rundeligt aflagte Kalb til dem, der vare for knapt aflagte og til andre kirkelige Niemed.

Naar imidlertid en samlet Masse er dannet og optaget som et særligt Fond paa Statsbudgettet, seer jeg ikke, hvorledes det vil kunne forhindres, at Rigsdagen kan gjøre sin Myndighed gjældende der og gjøre Indgreb deri. Naar man siger, at det vilde være tilstrækkeligt bestyret ved at være særligt Fond, da have vi et andet særligt Fond, Sorø Academi, som har maattet lide ikke saa Afdrag til Niemed, der vare Sorø Academi fremmede. Den høitærede Kirkeminister har ogsaa tænkt sig, at en saadan Mulighed kunde indtræde, ja at det kunde gaae saa vidt, at man kunde falde paa, at benytte af dette Fond til Jernbaner. Men, har han sagt, saa vil det være den rette Tid at bringe Spørgsmaalet frem om Eiendomsretten, saa skal det forhandles grundigt, saa skal det afgjøres, og jeg vil haabe ikke blot af Rigsdagen, af den, der da søger at drage Nytte deraf, men ved Landets uafhængige Domstole. Men kan Begjæringen ikke fremsføres i et saa kritisk Sieblik, at Ministeren ikke vover at modsætte sig? og kan det ikke tænkes, at vi da havde en Minister, der ikke vilde modsætte sig? Det vil saa blive forsyndigt at bringe Spørgsmaalet frem, efter at Indgrebet allerede er gjort. Der er jo en Deel af kirkelige Indtægter, der allerede ere indgaaede i Statskassen, nemlig de, der vare henlagte til Bispernes Lønning, og jeg veed ikke andet, end at Statsmagten har paa meget fri Maade benyttet disse Indtægter. Jeg holder derfor for, at det er af stor Vigtighed for den danske Folkekirke, at disse Indtægter vedblive, som de hidtil have været, og at de slet ikke bringes ind under Stadsbudgettet, hverken under den ene eller den anden Form. Det er let at adspilte, hvad Fortids Fromhed har henlagt til Kirken; det vil være umuligt igjen at samle det. De gavnlige Niemed, som Ministeren troer at kunne opnaae gjennem dette Lovforslag, kunne ogsaa opnaaes paa en meget lempeligere Maade. Thi efter den samme Fremgangsmaade, som blev brugt, da man dannede Amtsprovsternes Lønning, vilde der ogsaa ved Vacance kunne tages fra de altfor rigt aflagte Præstefald og lægges til de for knapt aflagte. Der behøves ikke en total Omordning, for at et saadant Billighedsniemed kan opnaaes. Dersom man imidlertid nødtes

*) Lovudkast findes i Anhang A.